

Περὶ βιβλιοθηκῶν. Ὡς ἡ ἀρχαιοτάτη πασῶν θεωρεῖται ἡ βιβλιοθήκη τοῦ αἰγυπτίου βασιλέως Ὄουμανδίου, τῆς ὁποίας τὸ κτίριον ἦτο ἰδρυμένον ἐν Μέμφιδι. Ἡ περιφημοτάτη βιβλιοθήκη τῆς ἀρχαιοτάτης ἦτο ἡ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Τὰς πρώτας βιβλιοθήκας παρὰ τοῖς Ἑβραίοις ἀπετέλουν τὰ ἱερὰ βιβλία ἐν τοῖς ναοῖς καὶ τὰ δημόσια ἀρχεῖα, ἅτινα ὑφίσταντο ἤδη κατὰ τοὺς παναρχαίους χρόνους. Τῆς Περούσιος μνημονεῖται ἡ ἐν Σούσοις βασιλικὴ βιβλιοθήκη, τῆς δὲ Ἀσσυρίας βιβλιοθήκην θεωροῦνται ὅτι ἀπετέλουν αἱ ἐν τοῖς ἐρείπιοις τῆς Νινεβῆ ἀνευρεθεῖσαι, μὲ σφηνοειδῆ γράμματα κεκαλυμμένοι πλάκες, ἐκ τῶν ὁποίων ὑπὲρ τὰς 30,000 ἀπόκεινται ἤδη ἐν τῷ βρετανικῷ μουσεῖο. Ἡ ἰδρυσις τῆς βιβλιοθήκης ταύτης ἀποδίδεται εἰς τὸν βασιλέα Σαρδανάπαλον (650 πρὸ Χριστοῦ γεννήσεως).

Ἡ πρώτη βιβλιοθήκη ἐν Ῥώμῃ ἦτο ἡ τοῦ Αἰμιλίου Παύλου (Aemilius Paullus), ἦν οὗτος ἀπεκόμισεν ὡς πολεμικὸν λάφυρον. Ὡσαύτως καὶ ὁ Λούκουλλος ἔφερον εἰς Ῥώμην ὡς πολεμικὰ λάφυρα πολλὰ βιβλία, μὲ τὰ ὁποῖα συνέστησε βιβλιοθήκην. Ἄλλ' ὁ πρῶτος ἰδρυσῆς ἐν Ῥώμῃ δημοσίαν βιβλιοθήκην ἦτο ὁ Ἀδγουστός. Οἱ διάδοχοι αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ὁ Δομιτιανὸς ἐπλούτισαν τὰς βιβλιοθήκας τῆς Ῥώμης. Ἡ ἐπὶ Νέρωνος πυρκαϊὰ καὶ καταστροφὴ τῆς Ῥώμης ἠφάνισε τὰς πλείστας βιβλιοθήκας, ἡ δὲ ἀπώλεια αὐτῆς ὑπῆρξεν ἀνεπανόρθωτος.

Μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ δυτικοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἰδρυσεν ἐν Βυζαντίῳ βιβλιοθήκην, ἣς ἐπλούτισθη καὶ ἠδξήθη ὑπὸ τοῦ Ἰουλιανοῦ καὶ τοῦ νεωτέρου Θεοδοσίου. Ἀνεκτίμητοι θησαυροὶ τῶν γραμμάτων ἀπωλέσθησαν κατὰ τὴν μετανάστευσιν τῶν λαῶν. Μεγάλως ὠφελείας παρέσχον διὰ τῆς συλλογῆς καὶ διατηρήσεως βιβλίων τάγματα τῶν μοναχῶν, ὡς λ. χ. οἱ Βανεδικτινοὶ. Ἀπὸ τοῦ δεκάτου τετάρτου αἰῶνος καὶ ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς ἀναγεννήσεως τῶν ἐπιστημῶν (renaissance) ἤρξαντο ἰδρυόμεναι αἱ βιβλιοθήκαι τῶν πανεπιστημίων τῆς Ἰταλίας, Γερμανίας κτλ.

Ἡ μέγιστη πρόοδος ἐν τῇ συλλογῇ καὶ διατηρῆσει βιβλίων χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς ἐφευρέσεως τῆς τυπογραφίας. Σήμερον ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Λονδίνου (τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον) ἔχει ὑπὲρ τὸν ἑκατομμύριον βιβλίων, ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ τῶν Παρισίων (ἡ ἐθνικὴ βιβλιοθήκη) ἀριθμεῖ περισσότερους τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου τόμους. Ἡ βιβλιοθήκη τῆς Πετροῦπόλεως (αὐτοκρατορικὴ βιβλιοθήκη) ἔχει ἐν ἑκατομμύριον τόμων καὶ 210,000 χειρογράφων. Αἱ μέγιστα βιβλιοθήκαι τῆς Γερμανίας εἶναι ἡ τοῦ Μονάχου ἀριθροῦσα 800,000 ἐντόπων τόμων καὶ 24,000 χειρογράφων, ἡ τοῦ Βερολίνου ἔχουσα 700,000 τόμων καὶ 15,000 χειρογράφων, καὶ ἡ τῆς Δρέσδης 500,000 τόμων καὶ 4000 χειρογράφων. Ὡσαύτως μεγάλη βιβλιοθήκη εἶναι ἡ τῆς Βιέννης μὲ 400,000 τόμων καὶ 20,000 χειρογράφων κτλ.

Χρησιμοποίησις τῶν νεφελῶν ὡς φωτοηλεκτρογραφικοῦ μέσου. Πρὸ τινῶν μηνῶν δύο ἀγγλικά πλοῖα, ὁ «Ὀρῶν» καὶ ἡ «Ἐλπὶς» (Esprit), ἔκαμαν τὸ ἐξῆς ἐνδιαφέρον πείραμα, ὡπως ἀποδείξωσι δυνατὴν τὴν ἐν ἀνοικτῷ πελάγει μεταξὺ δύο ἀπ' ἀλλήλων μεμακρυσμένων πλοίων συνεννόησιν διὰ τοῦ ηλεκτρικοῦ φωτός. Ἡ «Ἐλπὶς» ἀπέπλευσεν ἐκ Σιγγαπόρης πρὸς τὸ Hongkong ὁ δὲ «Ὀρῶν» ἔμεινεν ἐν τῷ λιμένι τῆς πόλεως ταύτης. Ἀφοῦ ἡ «Ἐλπὶς» ἀπεμακρόνθη κατὰ ἐξήκοντα ἀγγλικά μίλια, ὁ «Ὀρῶν» ἤρchiσε νὰ ρίπτῃ εἰς τὰς νεφέλας ζωνῶν ἠλεκτρικῶν φῶς ἐν σχήματι μικρῶν καὶ μεγάλων, ἐκ τοῦ προτέρου φησιμένων ἡμῶν, τὰ ὁποῖα ἀντανεκλάμμενα ἀπὸ τῶν νεφελῶν ἐγίνοντο εὐκρινῶς ὁρατὰ εἰς τοὺς ἐπὶ τοῦ πλοίου «Ἐλπίδος» εὐρισκομένους. Τοιοῦτοτρόπως καταρθῶδη τῇ βοήθειᾳ τῶν νεφελῶν φωτοηλεκτρογραφικὴ συνεννόησις μεταξὺ ἀπομακρυσμένων πλοίων ἐν ἀναπεπταμένῳ πελάγει. Εἰ καὶ ἡ ἐπιτυχία τῶν πειραμάτων τούτων ἐξαρτᾶται οὐδαιδῶς ἀπὸ τοῦ καιροῦ, οὐχ ἦετον ὅμως εἰς πολλὰς περιστάσεις δυνατὰ χρησιμώτατα νὰ ἐφαρμοσθῆ ἡ μέθοδος αὐτῆς διὰ μόνον τῶν νεφελῶν καὶ τοῦ

ἠλεκτρικοῦ φωτός τηλεγραφικῆς συνεννοήσεως μεταξὺ πλοίων εὐρισκομένων εἰς 60 ἀγγλικῶν μιλίων ἀπόστασιν ἐν ὥρᾳ νυκτός.

Νῆσος ἐμφανιζομένη κατὰ περιόδους. Ὁ γραμματεὺς τῆς μετεωρολογικῆς εταιρείας ἐν Λονδίῳ ἔκαμιν ἐσχάτως διαφόρους ἐρεῖνας πρὸς ἐξήγησιν τοῦ ἐξῆς παραδόξου φυσικοῦ φαινομένου. Ἐν τῇ λίμνῃ Derwentwater τῆς Ἀγγλίας ἐμφανίζεται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς ἀπόστασιν 300 περίπου μέτρων ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Derwent νησιδίων τι, τὸ ὁποῖον μετὰ παρέλευσιν ὀλίγου χρόνου ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως του πάλιν ἀφανίζεται. Τὸ νησιδίον τοῦτο ἀνακῶπτει ἑκάστοτε ὀλίγα μόνον ἑκατοστόμετρα ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑδάτων, εἶνε δὲ κεκαλυμμένον μὲ χλόην καὶ μικρὰ φυτὰ. Ἡ ἔκτασις αὐτοῦ εἶνε κατὰ τὰς διαφόρους αὐτοῦ ἐμφανίσεις πολὺ διάφορος, ἄλλοτε μὲν ὀλίγων τετραγωνικῶν μέτρων, ἄλλοτε δὲ μείζων τῶν 800 τετρ. μέτρων. Τὸ ἔδαφος τοῦ νησιδίου τούτου εἶναι ἀρκούντως στερεόν, ὥστε δύναται τις μετὰ πληρεστάτης ἀσφαλείας ν' ἀποβιβάσθῃ ἐπ' αὐτοῦ. Ἐκ τῶν γενομένων ἐρευνῶν ἐξήχθη ὅτι ἡ μικρὰ αὕτη νῆσος ἀποτελεῖται ἐξ ὄγκου τυρφοειδούς γῆς, ἔχοντος πολλῶν ποδῶν ὕψος καὶ κεκαλυμμένου κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ὑπὸ θαλασσίων φυτῶν ἐκ τοῦ εἶδους τῶν συχνότατα ἐν τοῖς ὕδασι ἐκείνοις παρουσιαζομένων, ἐμφανίζεται δὲ κατὰ μακρὰς περιόδους, διότι ἐν διαστήματι 150 ἐτῶν μόνον τεσσαρακοντάκις ἐφάνη περὶ τοῦ μηνῆς Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου.

Στατιστικὴ ἐφημερίδων. Κατὰ νεωτάτους στατιστικῶς ὑπολογισμοὺς ἐκδίδονται ἐφ' ὅλης τῆς οἰκουμένης περὶ τὰς 35,000 ἐφημερίδων εἰς 10,600,000,000 ἀντιτύπων, οὕτως ὥστε εἰς ἕνα ἑκαστὸν τῶν κατοίκων τῆς γῆς (ἀριθμοῦμένων εἰς 1400 ἑκατομμύρια) ἀναλογούσιν 7 ἕως 8 ἀντίτυπα. Ἐκ τῶν ἐφημερίδων τούτων ἐκδίδονται ἐν Ἑυρώπῃ 19,540, ἐν τῇ Βορείῳ Ἀμερικῇ 12,409, ἐν Ἀσίᾳ 750, ἐν τῇ Νοτίῳ Ἀμερικῇ 609. Ἐν τῇ ἀγγλικῇ γλώσσῃ ἐκδίδονται 16,500 ἐφημερίδων, ἐν τῇ γερμανικῇ 7800, ἐν τῇ γαλλικῇ 3800, ἐν δὲ τῇ ἰσπανικῇ 1000 ἐφημερίδες.

Ἡ ἀλίεια τῶν κοραλλίων. Τὰ περισσότερα καὶ φαιότερα κοράλλια τοῦ κόσμου ἐξάγονται ἐκ τῶν παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀλγερίας ὑδάτων. Ἡ ἀλίεια τῶν κοραλλίων παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀλγερίας γίνεται ἤδη ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ δεκάτου ἔκτου αἰῶνος. Πολλὰ ἐπίσης κοράλλια εὐρίσκονται παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Σικελίας, τῆς Κορσῆς, τῆς Σαρδηνίας, τῆς Ἰσπανίας, τῶν Βαλεῶρων καὶ τῆς Προβηγκίας. Ὑπὲρ τὰ 500 ἰταλικά πλοῖα μὲ 4200 καὶ ἐπέκεινα ἀνθρώπων ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἀλίειαν τῶν κοραλλίων, ἐξάγουσι δὲ ἐτησίως κατὰ μέσον ὄρον 56,000 χιλιόγραμμα ἀξίας 4,200,000 φράγκων. Ἐκτὸς τῶν ἰταλικῶν ἀσχολοῦνται καὶ γαλλικὰ καὶ ἰσπανικὰ πλοῖα μὲ τὴν ἄγρην τῶν κοραλλίων, ἐξάγουσι δὲ κατ' ἔτος περὶ τὰ 27,000 χιλιόγραμμα ἀξίας 1½ ἑκατομμυρίων φράγκων, οὕτως ὥστε τὸ ὀλικὸν ποσὸν τῶν ἐτησίως ἐκ τῶν μερῶν ἐκείνων ἐξαγομένων κοραλλίων ἀνέρχεται εἰς 78,000 χιλιόγραμμα ἀξίας 5,700,000 φράγκων. Οἱ Ἰταλοὶ ἀλίεις πληρώνουσι διὰ τὸ δικαίωμα τοῦ ἀλίειν κοράλλια παρὰ ταῖς ἀκτὰς τῆς Ἀλγερίας βαρὸν φόρον εἰς τὴν γαλλικὴν κυβερνήσιν, (δι' ἑκάστον πλοῖον κατὰ τὸ θῆρος 1100 φράγκα, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα τὸ ἥμισυ). Διὰ τοῦτο τὰ κέρδη, ἃ τινὰ ἀποφέρει ἡ ἐπιπονωτάτη καὶ κινδυνώδης αὕτη ἐργασία, εἶναι μετριώτατα. Ἡ κατὰ μέσον ὄρον ἐτησίᾳ πρόσσοδος δι' ἑκάστον πλοῖον δὲν ὑπερβαίνει τὰ 800 φράγκα, ἐπειδὴ δὲ τὰ ἔξοδα ἀνέρχονται εἰς 600 φράγκα περίπου, μένει καθαρὸν κέρδος εἰς ἑκάστον πλοῖον μόνον 200 φράγκα. Ἐν Ἰταλίᾳ ὑπάρχουσιν ὑπὲρ τὰ ἐξήκοντα ἐργαστήρια πρὸς ἐπεξεργασίαν τῶν κοραλλίων, ἐξ αὐτῶν δὲ τὰ τεσσαράκοντα εὐρίσκονται εἰς τὸ παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Βεζουβίου κείμενον χωρίον Tote de greco (πύργος τοῦ Ἑλληνος), ἐνθα ἐργάζονται περισσότεροι τῶν 9000 ἀνδρῶν, τὸ πλεῖστον γυναῖκες καὶ παῖδια.